

BESTUURSVERSLAG 2025

LUCHTVAART
MUSEUM
AVIODROME

KVK: 56790694

RSIN: 852303385

Bezoekadres: Pelikaanweg 50, 8218 PG Lelystad

Postadres: Postbus 142, 5240 AC Rosmalen

Telefoonnummer: 073-5282200

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING JAARVERSLAG 2025	4
01 VOORWOORD	6
02 LUCHTVAARTMUSEUM AVIODROME	8
SAMENHANG TUSSEN STICHTING EN EXPLOITATIE	9
MISSIE	9
VISIE	9
03 COLLECTIE EN ERFGOED	10
UITBREIDING EN VERWERVING	11
BEHEER COLLECTIE	11
BEHOUD COLLECTIE	12
GROTE PROJECTEN	13
AFSTOTINGEN	13
BRUIKLENEN	13
04 EDUCATIE EN PUBLIEKSBEREIK	14
BEREIK EN IMPACT	15
EDUCATIE	15
PUBLIEKSPROGRAMMA'S	16
EXPOSITIES	16
05 VRIJWILLIGERS	17
TEVREDENHEIDSONDERZOEK	17
VERLOOP & AANWAS	17
WERVING	18
06 FINANCIËN	19
INKOMSTEN	19
UITGAVEN	19
INVESTERING IN COLLECTIE, EDUCATIE EN ERFGOED	19
BALANSRESULTAAT	19
07 ORGANISATIE EN GOVERNANCE	20
BESTUUR	21
GOOD GOVERNANCE	23
FAIR PRACTICE	23
DIVERSITEIT & INCLUSIE	23
ETHISCH COLLECTIEBEHEER	23

DUURZAAMHEID & MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN	24
RISICOBEBEERSING & INTERNE CONTROLE	25
SAMENVATTING	25
STRATEGISCHE RISICO'S	25
OPERATIONELE RISICO'S	26
COMPLIANCE RISICO'S	26
FINANCIELE RISICO'S	27
08 SAMENWERKING EN PARTNERS	28
09 VOORUITBLIK	30
BIJLAGE 1. OVERZICHT COLLECTIE VERWERVINGEN	32
BIJLAGE 2. SAMENSTELSELVERKLARING VAN ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	35
BIJLAGE 3. JAARREKENING	35

SAMENVATTING JAARVERSLAG 2025

In 2025 heeft Stichting Collectie Aviodrome, in nauwe samenhang met Aviodrome Exploitatie B.V., verdere stappen gezet in de ontwikkeling van Luchtvaartmuseum Aviodrome als nationaal erkend museum voor het Nederlandse luchtvaarterfgoed. Het jaar kenmerkte zich door een evenwichtige combinatie van groei in publieksbereik, voortdurende aandacht voor collectiebeheer en een verdere professionalisering van de organisatie.

Met 192.358 bezoekers was 2025 het op één na drukste jaar in de recente historie van het museum. Deze groei ging gepaard met een hoge mate van bezoekerstevredenheid. Factoren zoals verbeteringen in het entreegebied, de kwaliteit van publieksvoorzieningen en de inzet van medewerkers en vrijwilligers hebben hier aantoonbaar aan bijgedragen. De gastvrijheid en betrokkenheid van vrijwilligers en medewerkers blijven daarin onderscheidend en vormen een wezenlijk onderdeel van de museumervaring.

De gezamenlijke missie om een breed publiek de Nederlandse luchtvaart te laten beleven, met de collectie als fundament, stond ook in 2025 centraal. Binnen deze samenwerking heeft Stichting Collectie Aviodrome haar verantwoordelijkheid voor het beheer, behoud en de inhoudelijke koers van de collectie verder ingevuld, terwijl Aviodrome Exploitatie B.V. zorg heeft gedragen voor publieksbereik en exploitatie. Deze complementariteit maakt het mogelijk om zowel de museale kwaliteit te borgen als de toegankelijkheid en relevantie voor een breed publiek te vergroten.

Op het gebied van collectie en erfgoed is opnieuw veel werk verzet. De collectie is uitgebreid met een groot aantal schenkingen, waaronder waardevolle documenten, objecten en bijzondere verzamelingen die bijdragen aan het verhaal van de Nederlandse luchtvaart. Tegelijkertijd is geïnvesteerd in het verder op orde brengen en toegankelijk maken van de collectie door registratie en digitalisering. Vrijwilligers spelen hierin een onmisbare rol, zowel in het archief als bij technisch onderhoud en restauraties van objecten.

In het kader van behoud en presentatie van het erfgoed is in 2025 een belangrijke keuze gemaakt ten aanzien van de Douglas DC 3 met registratie PH PBA. Na zorgvuldig onderzoek is besloten het toestel niet langer vliegend te exploiteren. In plaats daarvan krijgt het vanaf 2026 een vaste plaats binnen de museale presentatie, waarbij het historische verhaal op een duurzame en toegankelijke wijze voor bezoekers wordt ontsloten.

De educatieve functie van het museum heeft zich in 2025 verder ontwikkeld. Meer dan 6.300 kinderen en jongeren hebben via schoolbezoeken kennism gemaakt met de geschiedenis van de luchtvaart. Daarnaast is een groeiende vraag zichtbaar naar verdieping in educatieve programma's. Met de aanstelling van een coördinator publieksbeleving is een belangrijke stap gezet in het structureel versterken van educatie, publieksprogrammering en tentoonstellingsontwikkeling. Nieuwe initiatieven, waaronder digitale rondleidingen en vernieuwde publieksprogramma's, dragen bij aan een eigentijdse en toegankelijke benadering van het erfgoed.

Vrijwilligers blijven van essentieel belang voor de uitvoering van de museale taken. In 2025 waren circa 230 vrijwilligers actief, die gezamenlijk een substantiële bijdrage hebben geleverd aan collectiebeheer, educatie en publieksactiviteiten. De betrokkenheid onder vrijwilligers is groot en wordt bevestigd door de uitkomsten van het tevredenheidsonderzoek. Tegelijkertijd vraagt de ontwikkeling van de vrijwilligersorganisatie blijvende aandacht, met name op het gebied van communicatie, waardering en de instroom van nieuwe, met name jongere, vrijwilligers.

Financieel heeft Stichting Collectie Aviodrome een stabiel jaar doorgemaakt. Inkomsten uit onder meer de VriendenLoterij en donaties zijn ingezet ten behoeve van het behoud van de collectie, restauraties en educatieve projecten. De stichting voert een terughoudend en verantwoord financieel beleid, waarbij investeringen plaatsvinden op basis van beschikbare middelen. Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de reserves om toekomstige investeringen mogelijk te maken. Een concrete investering in 2025 was de aanschaf van een A0-scanner, waarmee de digitalisering van de collectie verder wordt versterkt.

Ook op organisatorisch vlak is gewerkt volgens de geldende codes en richtlijnen binnen de culturele sector, waaronder de Governance Code Cultuur en de Ethische Code voor Musea. Daarnaast is er blijvende aandacht voor thema's als duurzaamheid, inclusie en maatschappelijk verantwoord ondernemen. De succesvolle herbeoordeling van het Green Key Goud-keurmerk bevestigt de inzet op dit vlak.

Stichting Collectie Aviodrome blijft zich bewust van de risico's die samenhangen met haar activiteiten. Onderwerpen zoals de beschikbaarheid van vrijwilligers, de groei en huisvesting van de collectie, digitale veiligheid en het behoud van publieksbereik vragen om continue aandacht. Door gerichte beheersmaatregelen en samenwerking met partners wordt gewerkt aan een toekomstbestendige organisatie.

In de vooruitblik naar de komende jaren ligt de nadruk op verdere ontwikkeling van educatie, publieksbeleving en inhoudelijke verdieping van de collectie. Nieuwe tentoonstellingen, innovatieve presentatiemiddelen en de verdere uitbouw van samenwerkingen dragen bij aan de ambitie om een breed en divers publiek te blijven bereiken. Met deze ontwikkelingen zet Stichting Collectie Aviodrome verdere stappen in het duurzaam behouden, verrijken en toegankelijk maken van het Nederlandse luchtvaartvergoed.

01

VOORWOORD

In 2025 heeft Luchtvaartmuseum Aviodrome laten zien hoe publiek, collectie en erfgoed samenkomen. Dankzij de inzet van vrijwilligers, donateurs en partners konden we onze collectie behouden, restaureren en voor een breed publiek toegankelijk maken.

Met de afronding van de herinrichting van het entreegebied, uitbreiding van de eigen merchandise lijn en vernieuwing van een aantal publieksevenementen is er in 2025 door Aviodrome Exploitatie B.V. veel geïnvesteerd in de aantrekkingskracht van Luchtvaartmuseum Aviodrome.

Als bestuur van Stichting Collectie Aviodrome hebben wij diverse gesprekken gevoerd over hoe de toekomst van de stichting er uit moet zien en hebben ons uitgesproken over het belang van educatie en de versterking van onze museale basis. Door Aviodrome Exploitatie B.V. is dit signaal opgepakt en is er gekozen om een coördinator publieksbeleving aan te stellen. Deze coördinator is naast het organiseren van aantrekkelijke publieksevenementen verantwoordelijk voor het inrichten van tijdelijke tentoonstellingen en de uitrol van een educatieprogramma in de aankomende jaren.

Deze gezamenlijke inspanning heeft geleid tot ruim 192.300 bezoekers, het op één na drukste jaar in de recente historie van Luchtvaartmuseum Aviodrome.

Als bestuur zijn wij trots op het feit dat Luchtvaartmuseum Aviodrome zonder de ontvangst van structurele subsidies of bijdragen weet te investeren in verbetering van het museum. Dankzij een inventief team van medewerkers, maar zeker ook dankzij een gepassioneerde groep vrijwilligers weet het museum bezoekers te verrassen, wat mee te geven over de techniek van het vliegen en bovenal de bijzondere verhalen van de historische luchtvaart voor het nageslacht te bewaren.

Als bestuur willen wij alle medewerkers van Luchtvaartmuseum Aviodrome danken voor deze inspanningen. Met name een speciaal dankwoord aan de vele vrijwilligers die zich dag in, dag uit inzetten voor het museum.

Juni, 2026

Namens het bestuur van Stichting Collectie Aviodrome,

Roy Ymker
Secretaris & penningmeester

02

LUCHTVAARTMUSEUM AVIODROME

Kennis van de geschiedenis draagt bij aan het verklaren, begrijpen en toepassen van normen, waarden, gebruiken en gewoonten. Cultureel mobiel erfgoed speelt bij deze ontwikkeling een belangrijke rol. Niet alleen voor de vergroting van kennis en het begrip van de geschiedenis, maar ook door het versterken van de identiteit van de gemeenschap. Meer kennis over het land, het volk en haar geschiedenis geeft een individu betrokkenheid bij de maatschappij. Mede daarom moeten historische objecten voor toekomstige generaties behouden blijven.

Luchtvaartmuseum Aviodrome is een nationaal erkend museum dat zich inzet voor het verzamelen, restaureren, conserveren en presenteren van de materiële getuigenissen van het Nederlandse luchtvaarterfgoed, de ontwikkeling van de burgerluchtvaart en de luchtvaartindustrie in Nederland en het Nederlandse aandeel in de ruimtevaarthistorie.

De collectie vormt daarbij het fundament. Vanuit deze basis brengt het museum het verhaal van de Nederlandse luchtvaart op een eigentijdse en toekomstgerichte manier onder de aandacht van een breed publiek.

Zo draagt Luchtvaartmuseum Aviodrome bij aan het behoud van het luchtvaarterfgoed en aan het historisch besef van de betekenis van de luchtvaart voor de samenleving en haar ontwikkeling, nu en in de toekomst.

SAMENHANG TUSSEN STICHTING EN EXPLOITATIE

Het museum wordt gedragen door zowel Stichting Collectie Aviodrome als Aviodrome Exploitatie B.V.. Samen geven zij uitvoering aan één gezamenlijke missie en visie.

Stichting Collectie Aviodrome is verantwoordelijk voor de collectie, het erfgoed en de museale koers. Zij bewaakt de inhoudelijke kwaliteit en de lange termijn borging van het museum.

Aviodrome Exploitatie B.V. ondersteunt deze missie door het realiseren van publieksactiviteiten, evenementen en commerciële activiteiten. Investeringen die direct samenhangen met commerciële activiteiten worden gedragen door de exploitatie. Activiteiten of investeringen zonder verdienmodel, zoals educatieve middelen die primair bijdragen aan kennisoverdracht en erfgoedbehoud of vernieuwing van tentoonstellingen, vallen onder de verantwoordelijkheid van de stichting en worden vaak in gezamenlijkheid gefinancierd.

Op deze manier versterken beide entiteiten elkaar. Stichting Collectie Aviodrome borgt het erfgoed en de museale inhoud. Aviodrome Exploitatie B.V. maakt publieksbereik en financiële draagkracht mogelijk. Samen vormen zij één museum met één koers.

MISSIE

Wij laten een breed publiek de Nederlandse luchtvaart beleven met authentieke vliegtuigen en verhalen. Onze collectie is het hart van het museum. Zo vergroten we het historisch besef en inspireren we jong en oud, terwijl we zorgen dat ons museum duurzaam blijft bestaan.

VISIE

Wij willen hét luchtvaartmuseum van Nederland zijn. Een ondernemend en toekomstgericht museum waar de collectie en het erfgoed centraal staan. Hier ontdekken en ervaren grote en diverse publieksgroepen de betekenis van de Nederlandse (burger)luchtvaart.

03

COLLECTIE EN ERFGOED

Het beheer, behoud en uitbreiding van de collectie blijft de grootste verantwoordelijkheid van Stichting Collectie Aviodrome. In 2025 is er wederom veel werk verzet door alle betrokken vrijwilligers onder leiding van de manager collectie. De manager collectie is in dienst van Aviodrome Exploitatie en is primair verantwoordelijk voor het beheer van de collectie, daarnaast heeft hij nog andere taken ten behoeve van de exploitatie van het museum. Hij wordt ondersteund door een medewerker Collectiebeheer voor 12 uur per week. Deze medewerker heeft met name focus op de registratie in het collectieregistratiesysteem. De enorme input van de vrijwilligers maakt dat ons archief steeds beter bekend raakt in de historische luchtvaartwereld met enkele bijzondere schenkingen tot gevolg. De technische vrijwilligers komen wekelijks in diverse samenstellingen bij elkaar en werken dan aan een grote diversiteit aan klussen.

UITBREIDING EN VERWERVING

In 2025 wisten veel schenkingen Luchtvaartmuseum Aviodrome gelukkig weer te vinden. Van een bus vol met boeken, diverse unieke persoonlijke items tot een kleine unieke penning.

Een bijzondere schenking werd in november per camper afgeleverd. De eigenaar wilde zijn unieke verzameling over de eerste gemotoriseerde vlucht in Nederland persoonlijk komen afleveren. Het betreft een zeer unieke en welkome verzameling documenten, boeken, foto's en posters over het begin van de luchtvaart. Zie voor meer informatie over het onderwerp: www.charlesgraafdelambert.nl

Betere ambassadeurs dan de vrijwilligers zijn er niet. Via hun contacten komen er veel unieke objecten als schenking naar Luchtvaartmuseum Aviodrome. Zo'n unieke schenking is een bijzonder model van een Koolhoven F.K.52. Bijzonder, want dit model werd bij Koolhoven zelf gemaakt en gespoten met de originele verf.

BEHEER COLLECTIE

In het archief werken inmiddels 25 vrijwilligers aan het behouden en beheren van de collectie. Elke vrijwilliger heeft zijn eigen deelgebied.

Inkomende objecten gaan eerst het proces in om ze te behouden: ontdoen van o.a. nietjes en paperclips om ze daarna te bewaren in zuurvrije mappen, enveloppen en dozen.

De vrijwilligers zijn de meeste tijd kwijt aan het uitzoeken, beschrijven en soms gelijk ook digitaliseren van de collectie. Steeds meer documenten en foto's worden gelijk gedigitaliseerd. Al die informatie komt uiteindelijk terecht in het collectieregistratiesysteem Atlantis. Een deel is inmiddels toegankelijk via de website www.aviodrome.info. De komende jaren volgen steeds meer deelgebieden.

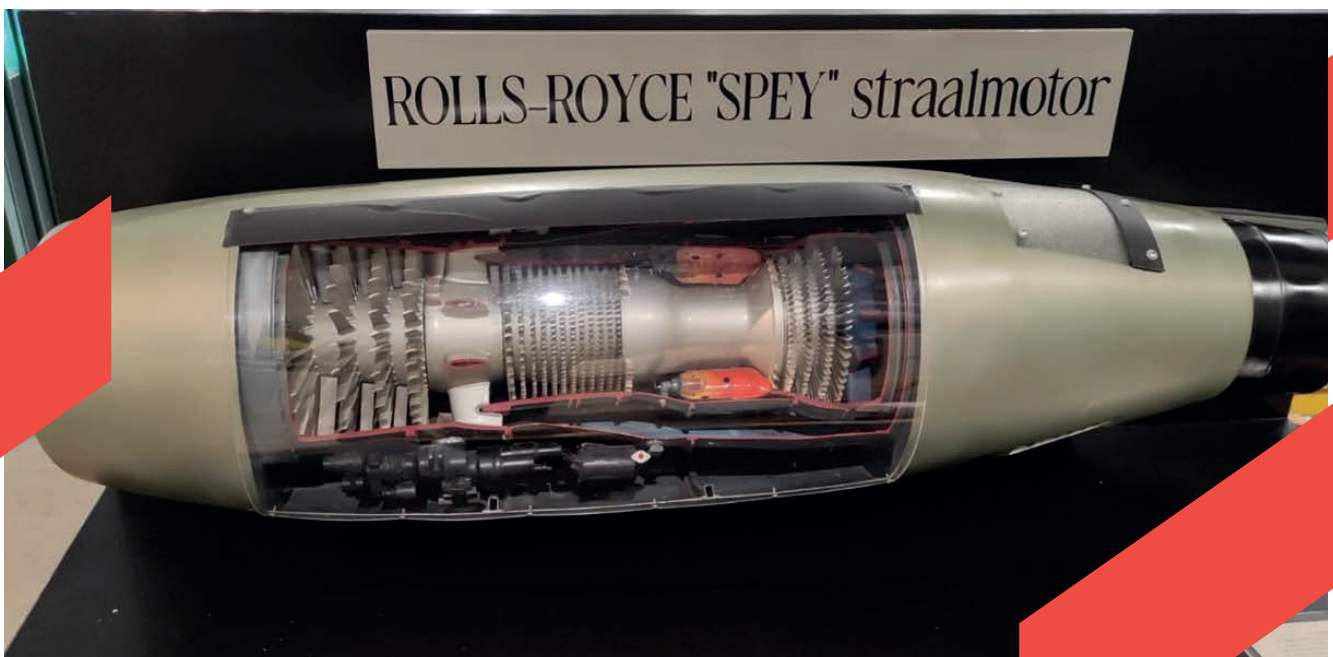
Het archief wordt regelmatig benaderd door externe partijen. Soms worden deze partijen via de mail of telefoon geholpen, andere keren komen onderzoekers langs en worden ze vriendelijk door de vrijwilligers op weg geholpen worden. Inmiddels weten collega's uit de hele wereld Luchtvaartmuseum Aviodrome te bereiken.

BEHOUD COLLECTIE

Luchtvaartmuseum Aviodrome is dankbaar dat een steeds groter wordende groep zeer kundige vrijwilligers zich ook in 2025 heeft inzet om de objecten in een goede staat te houden. Op een professionele manier en met veel enthousiasme pakken ze diverse projecten op.

In het afgelopen jaar hebben ze o.a. hard gewerkt om twee motoren op te knappen. Een opengewerkte R3350 motor uit de expositie was helaas vastgelopen. Dat was een gemis, want het was juist voor de bezoeker zo indrukwekkend om door een druk op de knop de motor te laten ronddraaien. De motor is door vrijwilligers uit elkaar gehaald, het probleem is gevonden en verholpen waarna de motor weer in elkaar is gezet. De motor draait nu weer als een zonnetje. Een andere motor, een miniatuur model van een Rolls Royce Spey motor, stond in het depot en kon wat aandacht gebruiken. De werkzaamheden zijn succesvol afgerond en ook deze motor krijgt een mooie plek in de expositie, inclusief knopje om te motor te laten draaien.

Eind 2025 heeft Luchtvaartmuseum Aviodrome na een uitvoerig onderzoek helaas dienen te besluiten dat het vliegen met de Douglas DC-3 met registratie PH-PBA o.a. financieel niet haalbaar blijkt voor Luchtvaartmuseum Aviodrome. Het historische vliegtuig heeft een grote museale waarde en zal daarom vanaf 2026 een vaste plek krijgen in de tentoonstelling. Daarin komen zowel het militaire verleden (waaronder de inzet tijdens Operatie Market Garden) als de periode na de oorlog (toen het toestel door Prins Bernhard werd aangekocht en dienstdeed als eerste regeringsvliegtuig) uitgebreid aan bod. De technische vrijwilligers die met de PBA over zijn gekomen van de DDA zijn daarom eind 2025 begonnen om het vliegtuig klaar te maken voor de expositie. Eigenlijk komt de PBA daarmee weer thuis: van 1975 tot 1995 maakte het toestel op Schiphol al deel uit van de collectie en expositie van Aviodome.

Het schoonhouden van de vliegtuigen vraagt altijd de aandacht. Belangrijk werk, want dat helpt daarnaast bij het behoud van het vliegtuig.

GROTE PROJECTEN

Diverse grotere projecten lopen jaarlijks door:

1. De restauratie van de Fokker S.IV vordert gestaag.
2. De werkzaamheden aan de Piper Cub naderen hun einde.
3. Het aanbrengen van nieuwe bedrading in de Noorduyn Norseman is zo goed als afgerond. Binnenkort kan de motor op de bok geplaatst worden, kunnen deze samen op het vliegtuig gemonteerd worden en dan kunnen die systemen worden opgepakt.
4. Ook in 2025 werd steeds meer nieuwe techniek ingezet bij restauraties. Wanneer originele onderdelen niet meer beschikbaar zijn, vormt een 3D printer een goed alternatief. Voor de Boeing 747 zijn de eerste knoppen voor de stoelen met een 3D printer gemaakt.

Nieuw is een project om een R1830 motor, o.a. gebruikt op een Douglas DC-3, op een bok te plaatsen om straks te kunnen gaan draaien. Het kenmerkende geluid van deze motor zal straks voor blije bezoekers zorgen wanneer die tijdens een evenement wordt opgestart. Een mooie toevoeging naast de Grumman Tracker en de R3350 motoren die in 2025 menigmaal zijn opgestart.

AFSTOTINGEN

Er zijn in 2025 geen collectieobjecten afgestoten.

BRUIKLENEN

Inkomend

Van de RCE is via het NMM de driftmeter in bruikleen ontvangen van de Pelikaan, de KNILM Douglas DC-3 met registratie PK-AFV die in maart 1942 bij Australië werd aangevallen door Japanse vliegtuigen.

Uitgaand

In 2025 zijn enkele objecten aan de KLM in bruikleen gegeven.

04

EDUCATIE EN PUBLIEKSBEREIK

In 2025 mocht Luchtvaartmuseum Aviodrome ruim 192.300 bezoekers verwelkomen. Het drukste jaar sinds 2014 voor het museum en met daarbij de hoogste bezoekerstevredenheid ooit. Een prachtig resultaat waar vrijwilligers en medewerkers zich dagelijks voor ingespannen hebben. Een resultaat wat goed aansluit bij de statutaire doelstelling van Stichting Collectie Aviodrome om bij onze museumbezoekers *het besef van de historie van de burgerluchtvaart in Nederland en de belangstelling hiervoor te stimuleren*.

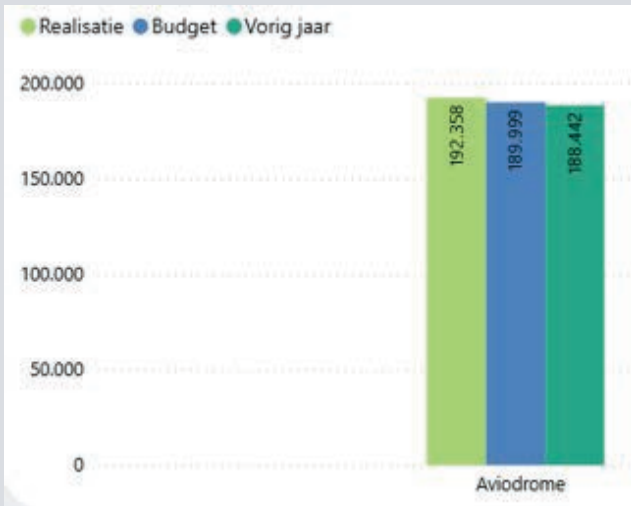
Juist in deze tijd is die doelstelling onverminderd relevant. Luchtvaart speelt een belangrijke rol in de huidige samenleving en verbindt mensen, economieën en culturen over de hele wereld. Voor velen is vliegen vanzelfsprekend geworden; het maakt internationale samenwerking, handel, toerisme en persoonlijke verbindingen mogelijk. Tegelijkertijd staat de luchtvaartsector midden in maatschappelijke ontwikkelingen en discussies die de toekomst van mobiliteit raken.

Daarbij ontstaat een steeds nadrukkelijker spanningsveld tussen de grote maatschappelijke waarde van luchtvaart en de opgaven rondom duurzaamheid. De wens om wereldwijd verbonden te blijven gaat hand in hand met vragen over klimaatimpact, innovatie en de ontwikkeling van duurzamere vormen van vliegen. De luchtvaartsector bevindt zich in een periode van verandering waarin technologische ontwikkeling, beleid en maatschappelijke verwachtingen samenkomen.

Voor Luchtvaartmuseum Aviodrome betekent dit een belangrijke maatschappelijke positie. Niet alleen als plek waar de geschiedenis van de burgerluchtvaart wordt bewaard en verteld, maar ook als plek waar bezoekers inzicht krijgen in de ontwikkeling van luchtvaart en de vraagstukken die daarmee samenhangen. Door verleden, heden en toekomst met elkaar te verbinden, draagt het museum bij aan kennis, begrip en een bredere maatschappelijke dialoog over de rol van luchtvaart in onze samenleving.

BEREIK EN IMPACT

Het precieze aantal bezoekers in 2025 was 192.358 bezoekers. Een prachtig resultaat waarbij het drukker was dan in 2024 en ook het budget voor 2025 ruimschoots behaald is.

Met daarbij een gemiddelde gasttevredenheid, uitgedrukt in NPS-score, van 57 gemiddeld over het hele jaar. De eerste maanden van 2025 waren lager dan het gemiddelde maar in de maanden daarna schoot de waardering omhoog. Onder andere de vernieuwingen bij de toiletten en het entreeplein zullen een positieve bijdrage hebben geleverd. Maar het meest noemenswaardige is dat de vriendelijkheid van vrijwilligers en medewerkers structureel in de top 3 van meest genoemde redenen van tevredenheid staat. Een geweldige prestatie en toonbeeld van hoe vrijwilligers en medewerkers het verschil kunnen maken.

Aviodrome	2025	December	58
Aviodrome	2025	November	66
Aviodrome	2025	Oktober	59
Aviodrome	2025	September	69
Aviodrome	2025	Augustus	62
Aviodrome	2025	Juli	60
Aviodrome	2025	Juni	55
Aviodrome	2025	Mei	59
Aviodrome	2025	April	58
Aviodrome	2025	Maart	50
Aviodrome	2025	Februari	45
Aviodrome	2025	Januari	44
Totaal			57

EDUCATIE

Onze educatieve schoolreizen hebben in 2025 meer dan 6300 kinderen en jongeren bereikt. Zij hebben op een laagdrempelige manier meer geleerd over de geschiedenis van de luchtvaart en de rol van Nederland in deze ontwikkelingen. Daarnaast was er een grote toename te zien in het aantal geboekte rondleidingen bij deze schoolreizen. Vanuit scholen signalen wij bovendien een grotere vraag naar lespakketten of uitgebreidere educatieve programma's.

Deze toenemende vraag is één van de redenen geweest dat er door Aviodrome Exploitatie gezocht is naar mogelijkheden om een coördinator publieksbeleving aan te stellen. Deze coördinator is primair verantwoordelijk voor educatie, publieksprogramma's en samen met de manager collectie voor de diverse exposities. Met ingang van juli 2025 is er een coördinator aangesteld waarmee de educatieve functie van het museum verder geborgd is.

Eén van de eerste projecten die onder leiding van deze coördinator is uitgevoerd was de introductie van een digitale rondleiding door de buitenexpositie. Deze digitale rondleiding biedt naast tekstuele informatie ook foto's en filmpjes uit het archief. De rondleiding is populair en inmiddels ruim 1195 keer gestart. Daarnaast zijn er in de buitenexpositie bij 8 toestellen informatiezuilen geplaatst.

PUBLIEKSPROGRAMMA'S

Tijdens de meeste schoolvakanties worden er laagdrempelige publieksprogramma's georganiseerd om een specifiek thema nader te belichten voor het grote publiek. In 2025 zijn de volgende programma's georganiseerd:

MEIVAKANTIE

Straaljagerweken
waar je leert over straaljagers.

ZOMERVAKANTIE

Destination Aviodrome
met o.a. diverse fly ins van historische vliegtuigen.

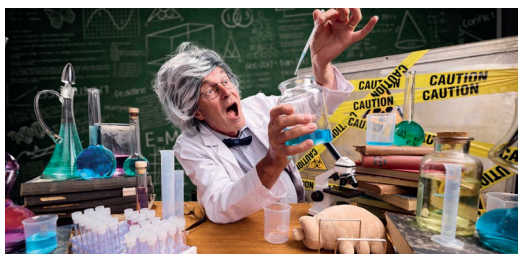
WEEKENDEN IN SEPTEMBER

Cabin Crew
waar bezoekers meer leerden over de Cabin Crew.

HERFSTVAKANTIE

Space College
(in samenwerking met het NRM)
waar bezoekers meer leren over de ruimte, het zonnestelsel en astronauten.

Het programma van Space college is in 2025 geheel vernieuwd. Er is gekozen voor een laagdrempelig programma met uitgebreide activiteiten voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar. Omdat spelenderwijs leren goed werkt bij grootschalige publieksprogramma's is er gekozen om de deelnemers eerst een pre-show te laten zien waar Professor Polaris de kinderen om hulp vraagt. Het vernieuwde concept sloeg erg goed aan, 66% van de deelnemers beoordeelde het programma met heel goed en 22% met goed.

EXPOSITIES

In 2025 is de expositie over de eerste intercontinentale vlucht het hele jaar geopend geweest. Deze expositie werd goed bezocht en is daarom langer zichtbaar bij Luchtvaartmuseum Aviodrome.

Op diverse plekken in de expositie zijn borden vernieuwd die beschadigd waren. Daarbij is gelijk kritisch gekeken of de informatie historisch correct is. Ook zijn diverse objecten beter uitgelicht en is er in de expositie '100 jaar burgerluchtvaart' extra licht geplaatst om donkere paden beter te verlichten. Daarnaast is gestart met de ontwikkeling van een nieuwe expositie over de luchtverkeersleiding in Nederland. Dit in nauwe samenwerking met luchtverkeersleiding Nederland. De opening van deze expositie staat gepland voor 2026.

05

VRIJWILLIGERS

Onze 230 vrijwilligers zijn onmisbaar. Zij besteedden samen meer dan 23.000 uur aan collectiebeheer, rondleidingen en educatieve projecten. Hun inzet draagt direct bij aan het behoud van ons erfgoed en de kwaliteit van het museumbezoek.

TEVREDENHEIDSONDERZOEK

Op het gebied van educatie is in 2024 vooral geïnvesteerd in het toegankelijker maken van het museum voor kinderen. De speurtocht waarmee kinderen hun piloten- stewardessen diploma kunnen behalen is uitgebreid met nieuwe vragen en opdrachten. Daarnaast zijn de kinderfeestjes voorzien van een educatief component passend bij de leeftijd van de kinderen. Voor de jongste kinderen zijn er twee verschillende bingo kaarten ontwikkeld waarmee op een laagdrempelige manier een eerste kennismaking met de historische collectie gestimuleerd wordt. Voor de leeftijdscategorie 6 tot 12 jaar is er een nieuw speur- en doeboek ontwikkeld rondom het thema straaljagers. Door de toevoeging van een educatieve laag aan de kinderfeestjes kunnen wij op een laagdrempelige manier kinderen en ouders inspireren over de historie van de Nederlandse luchtvaart.

In de Sneller dan het Geluid Expositie is een interactieve quiz geplaatst waar bezoekers met hun gezelschap of tegen andere gezelschappen een quiz kunnen spelen in het thema straaljagers.

In oktober waren er twee Amerikaanse astronauten aanwezig in het museum en zijn er twee schoolklassen uitgenodigd om deze astronauten vragen te stellen over het werken en leven als astronaut. Deze kosteloze activiteit werd door de EASA, NRM en Aviodrome samen georganiseerd.

VERLOOP & AANWAS

Ook het verloop onder vrijwilligers laat een positief en dynamisch beeld zien. In 2025 zijn 34 vrijwilligers uitgeschreven en zijn er 48 nieuwe vrijwilligers gestart, wat resulteert in een verdere groei van het totaal aantal actieve vrijwilligers. Het vertrek vond voornamelijk plaats onder vrijwilligers die al langere tijd niet meer actief waren en aangaven voorlopig geen ruimte meer te hebben om terug te keren. Daarnaast hebben wij helaas afscheid moeten nemen van vier vrijwilligers door overlijden. In twee gevallen heeft de organisatie besloten dat voortzetting van het vrijwilligerswerk niet langer passend was, en enkele vrijwilligers zijn gestopt vanwege privéomstandigheden.

Het vertrek deed zich met name voor binnen de groepen Onderhoud, Steward en Flightsim, maar geen van deze uitstroom heeft geleid tot knelpunten in de continuïteit van werkzaamheden. Tegelijkertijd was de instroom van nieuwe vrijwilligers breed verdeeld over de organisatie. Vooral de DDA-groep kende een sterke groei, gevolgd door de Steward-, Flightsim- en Onderhoudsteams. De aanwas van nieuwe vrijwilligers verloopt voornamelijk via de website, wat het belang van een duidelijke en aantrekkelijke onlinepresentatie benadrukt. Opvallend is het succes van de Simgroep, die actief bezoekers aanspreekt en weet te enthousiasmeren voor een rol als vrijwilliger.

WERVING

In het afgelopen jaar is ook ingezet op gerichtere werving. Algemene oproepen zijn vervangen door specifieke vacatures voor bepaalde functies of dagen. Deze aanpak blijkt effectiever en sluit beter aan bij de behoeften van de teams. Over het algemeen is de bezetting ruim voldoende, maar op enkele momenten in de week blijft versterking gewenst. Met name voor de zaterdag is behoefte aan vrijwilligers die de gehele dag inzetbaar zijn, voor de zondag groep van de Simgroep zijn nog twee aanvullingen gewenst, en nu de organisatie ook op maandag geopend is, bestaat de wens om een vast en stabiel maandagteam te vormen.

Figuur 1: Een deel van de archiefvrijwilligers

De instroom van jonge vrijwilligers laat een voorzichtig positief beeld zien. Vooral binnen de Simgroep weten jonge vrijwilligers hun weg naar de organisatie te vinden. Door hun enthousiasme en het actief benaderen van leeftijdsgenoten onder de bezoekers zijn meerdere jongeren ingestroomd. Voor doordeweekse dagen blijft het aantrekken van jonge vrijwilligers uitdagend, aangezien zij vaak voltijds werken of studeren. Desondanks blijven we zoeken naar mogelijkheden om ook deze groep beter te bereiken.

Bestuur en vertegenwoordigers van de vrijwilligersraad komen jaarlijks bijeen om in informele setting ervaringen uit te wisselen.

Alles overziend kan worden geconcludeerd dat 2025 een jaar was waarin de vrijwilligersorganisatie verder is gegroeid, met betrokken vrijwilligers en duidelijke aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling. Door blijvende aandacht voor communicatie, waardering en gerichte werving werken we verder aan een organisatie waar vrijwilligers zich welkom, gehoord en gewaardeerd voelen.

“Je mag jezelf zijn, visie en manier van (samen)werken aan projecten en manier van aansturing dragen bij aan de fijne werkomgeving.”

“Ik werk al 20 jaar als vrijwilliger, en heb het nog steeds naar mijn zin.”

FINANCIËN

Stichting Collectie Aviodrome ontving in 2025 middelen via subsidies, donaties en bijdragen van VIP-kaart van de VriendenLoterij. Deze zijn volledig ingezet voor het behoud van de collectie, restauraties en educatieve projecten.

INKOMSTEN

In 2025 is er ingezet op het geormerkt werven door de VriendenLoterij. Van alle deelnemers die meespelen en hun deelname koppelen aan Stichting Collectie Aviodrome ontvangt Stichting Collectie Aviodrome een afdracht gedurende de lengte van het meespelen. In 2025 bedroeg die bijdrage ruim 22.000 euro. Daarnaast ontvangt Stichting Collectie Aviodrome een gedeelte van de entreeprijs als spelers van de VriendenLoterij met hun VIP-pas het museum bezoeken, dit bedrag bedroeg in 2025 ruim 184.000 euro.

Aan donaties ontving Stichting Collectie Aviodrome een bedrag van ruim 6800 euro. Waarvan een prachtige particuliere donatie van 5000 euro met als doelbestemming de restauratie van de Fokker SIV. En er is een donatie gedaan van 1500 euro met als doelbestemming de aanschaf van een A0 scanner, geschikt voor grote documenten zoals plattegronden en bouwtekeningen.

Het bestuur spreekt haar dankbaarheid voor deze donaties.

UITGAVEN

De uitgaven in 2025 bestonden voornamelijk uit een afdracht van de VIP-kaart opbrengst naar Aviodrome Exploitatie B.V., een bedrag van ruim 75.000 euro.

Daarnaast waren er terugkerende kosten voor licenties van het collectieregistratiesysteem, zendvergunning, materialen voor het archief en kosten voor advisering en bankkosten. Ruim 6300 euro bedroegen deze vaste uitgaven.

INVESTERING IN COLLECTIE, EDUCATIE EN ERFGOED

De belangrijkste investering in 2025 bedroeg de aanschaf van een A0 scanner. Mede dankzij een donatie en aangevuld met een uitgave uit het eigen vermogen van Stichting Collectie Aviodrome is deze scanner aangeschaft. Hiermee is het mogelijk om grote bestanden zoals bouwtekeningen, plattegronden, posters, etc. in te scannen en digitaal te bewaren en registreren.

BALANSRESULTAAT

Het geheel van inkomsten en uitgaven draagt bij een positief resultaat. Dit resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserves van Stichting Collectie Aviodrome om daar in de toekomst gericht investeringen mee te verrichten voor het behoud van de collectie, restauraties en educatieve projecten.

07

**ORGANISATIE &
GOVERNANCE**

BESTUUR

Stichting Collectie Aviodrome wordt bestuurd volgens een monistisch bestuursmodel en is gezamenlijk bevoegd. De stichting heeft vier bestuursleden. De samenstelling van het bestuur is vastgelegd in de statuten en wordt gevormd door afgevaardigden vanuit vier organisaties.

- Bestuurder A, benoeming door gemeente Lelystad.
- Bestuurder B, benoeming door Schiphol Groep.
- Bestuurder C, benoeming door Aviodrome Exploitatie B.V.
- Bestuurder D, benoeming door Libéma Exploitatie B.V.

Het bestuur bestond in 2025 uit:

Nevenfuncties:

- Historische Sluizen- en stuwenstichting (HSSN) – vice-voorzitter
- Nederlandse Gemalenstichting (NGS) – adviseur
- Nederlandse Watertorenstichting (NWS) – voorzitter
- Raad van Toezicht Erfgoedvereniging Heemschut – lid
- Provinciale Commissie Flevoland Bond Heemschut – voorzitter
- Stichting Collectie Aviodrome – bestuurder A

**Peter Nijhof, algemeen bestuurder namens
Gemeente Lelystad**

Hoofdfunctie: Manager Juridische Zaken Libéma

Nevenfuncties:

- Biobeurs b.v. – bestuurder
- Stichting Collectie Aviodrome – bestuurder D (voorzitter)

**Marianne van der Lelie, voorzitter namens
Libéma Exploitatie**

Hoofdfunctie: CEO Lelystad Airport

Nevenfuncties:

- Stichting Uiver / Constellation – bestuurder
- Stichting Collectie Aviodrome – bestuurder B

Jan Eerkens, algemeen bestuurder
Afgetreden in januari 2025

Opgevolgd door:

Hoofdfunctie: Head of Airport Operations - Lelystad Airport

Nevenfuncties:

- Stichting Uiver / Constellation – bestuurder
- Stichting Collectie Aviodrome – bestuurder B

Peter van der Werf
namens Schiphol Groep

Hoofdfunctie: General Manager Aviodrome Exploitatie b.v.

Nevenfuncties:

- Stichting Collectie Aviodrome – bestuurder C (secretaris, penningmeester)
- Fokker Heritage Trust – bestuurder namens Stichting Collectie Aviodrome

Roy Ymker, penningmeester & secretaris namens
Aviodrome Exploitatie B.V.

GOOD GOVERNANCE

Stichting Collectie Aviodrome werkt volgens de principes van goed bestuur zoals vastgelegd in de Governance Code Cultuur. Dit betekent dat wij een transparante en professionele organisatiestructuur hanteren met een duidelijke scheiding tussen bestuur, toezicht en uitvoering. Het bestuur richt zich op de strategische koers, het borgen van de museale kwaliteit en het zorgvuldig beheren van de financiële middelen die aan de stichting zelf zijn toevertrouwd. Hoewel de exploitatie en risico's primair zijn ondergebracht bij de operationele organisatie van Aviodrome Exploitatie B.V., blijft Stichting Collectie Aviodrome verantwoordelijk voor een solide en verantwoorde inzet van haar eigen middelen en voor het bewaken van de lange termijnwaarde van de collectie. Door regelmatige zelfevaluaties, zorgvuldige verslaglegging en een open dialoog met partners en stakeholders blijft de stichting werken aan transparantie en continue verbetering. Bestuursleden van Stichting Collectie Aviodrome vervullen hun functie belangeloos zonder geldelijke vergoeding.

FAIR PRACTICE

Binnen de bedrijfsvoering onderschrijft Luchtvaartmuseum Aviodrome de uitgangspunten van de Fair Practice Code. Luchtvaartmuseum Aviodrome streeft naar eerlijke, duurzame en professionele samenwerking met alle medewerkers, vrijwilligers en externe partners. Dit houdt onder meer in dat er transparante afspraken zijn gemaakt over rollen, verantwoordelijkheden en passende honoraria, en dat er aandacht is voor een veilige, gezonde en respectvolle werkomgeving. Door te investeren in vakmanschap, persoonlijke ontwikkeling en heldere communicatie bevordert Luchtvaartmuseum Aviodrome een cultuur waarin kwaliteit en wederzijds vertrouwen centraal staan.

DIVERSITEIT & INCLUSIE

Luchtvaartmuseum Aviodrome wil een toegankelijk, relevant en inclusief museum zijn voor een breed publiek. Daarom past Luchtvaartmuseum Aviodrome de Code Diversiteit & Inclusie actief toe binnen de organisatie. Onder andere door aandacht te besteden aan representatie en diversiteit binnen het team van medewerkers en vrijwilligers, door een inclusief en veilig werkklimaat te creëren, en door het museale programma en publieksactiviteiten te blijven verbreden. Luchtvaartmuseum Aviodrome richt zich op het verlagen van drempels voor verschillende doelgroepen, het versterken van maatschappelijke betrokkenheid en het zichtbaar maken van meerdere perspectieven binnen de luchtvaartgeschiedenis. Op deze manier Luchtvaartmuseum Aviodrome aan een museum waarin iedereen zich welkom en erkend voelt.

ETHISCH COLLECTIEBEHEER

Als geregistreerd museum werkt Luchtvaartmuseum Aviodrome volgens de Museumnorm en onderschrijft daarmee de Ethische Code voor Musea (ICOM). Dit waarborgt dat de collectie beheert wordt met de grootst mogelijke zorgvuldigheid, transparantie en integriteit. Het afstoten van objecten gebeurt uitsluitend in overeenstemming met de LAMO-procedure (Leidraad Afstoten Museale Objecten), zodat herkomst, documentatie en de maatschappelijke waarde van objecten op verantwoorde wijze worden geborgd. De keuzes binnen collectiebeheer zijn gericht op het duurzaam bewaren, toegankelijk maken en betekenisvol presenteren van het Nederlandse luchtvaarterfgoed.

DUURZAAMHEID & MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD Ondernemen

Luchtvaartmuseum Aviodrome neemt zijn verantwoordelijkheid op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) serieus. Het museum erkent de groeiende urgentie van duurzaam handelen en integreert deze verantwoordelijkheid zowel in de sociale als in de milieugerichte aspecten van het museumbedrijf.

Sociale verantwoordelijkheid

Luchtvaartmuseum Aviodrome streeft naar een veilige, gezonde en respectvolle werkomgeving voor medewerkers en vrijwilligers. Eerlijke arbeidsvoorwaarden, aandacht voor welzijn en het stimuleren van ontwikkeling zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Als maatschappelijk betrokken organisatie draagt Luchtvaartmuseum Aviodrome actief bij aan educatie, cultuurparticipatie en het behoud van luchtvaarterfgoed. Dit komt tot uiting in publieksprogramma's, educatieve activiteiten en de rol die het museum vervult binnen de gemeenschap.

In dit kader werkt Luchtvaartmuseum Aviodrome samen met partners zoals Prikkelpas, JINC en DementTalent, organisaties die bijdragen aan inclusie en toegankelijkheid voor uiteenlopende doelgroepen. Deze samenwerkingen versterken de maatschappelijke impact van het museum, onder meer door kansen te bieden aan jongeren, mensen met dementie en bezoekers met prikkelgevoeligheid.

Daarnaast houdt Luchtvaartmuseum Aviodrome waar relevant rekening met dierenwelzijn, onder meer bij de organisatie van evenementen, bij keuzes binnen het cateringassortiment en bij museale processen die dieren kunnen raken.

Milieubewustzijn

Op het gebied van milieuduurzaamheid zet Luchtvaartmuseum Aviodrome stappen om zijn ecologische voetafdruk te verkleinen. Het museum richt zich onder andere op energiebesparing, efficiënt gebruik van hulpbronnen en het toepassen van duurzame materialen en werkwijzen. Bewust afvalbeheer maakt integraal deel uit van deze aanpak: het verminderen van afvalstromen, het stimuleren van hergebruik en recycling, en het bewustmaken van bezoekers en medewerkers zijn speerpunten.

Luchtvaartmuseum Aviodrome beschikt sinds 2018 over het Green Key Goud-keurmerk, een internationaal erkende standaard voor duurzaamheid in de vrijetijdssector. Dit keurmerk bevestigt dat Luchtvaartmuseum Aviodrome hoge eisen stelt aan milieubewust handelen, zonder concessies te doen aan kwaliteit of beleving voor bezoekers. In 2025 ontving Luchtvaartmuseum Aviodrome opnieuw een succesvolle herkeuring, waarmee het museum wederom zijn voortdurende inzet voor duurzaamheid, verantwoord ondernemen en continue verbetering bevestigt.

Blik op de toekomst

Luchtvaartmuseum Aviodrome blijft investeren in een duurzame bedrijfsvoering, waarbij MVO-principes hand in hand gaan met het bieden van een inspirerende en toegankelijke museumervaring. Door zorgvuldig om te gaan met mens, milieu en middelen draagt het museum bij aan een toekomst waarin cultuurbeleving duurzaam tot stand komt en het behoud van erfgoed hand in hand gaat met respect voor onze leefomgeving.

RISICOBEBEERSING & INTERNE CONTROLE

Samenvatting

<i>Risicomatrix</i>	<i>Impact laag</i>	<i>Impact middel</i>	<i>Impact hoog</i>
<i>Kans hoog</i>		Vergrijzing vrijwilligersbestand	
<i>Kans middel</i>	Implementatie museumnorm 2026	Publieksbereik/ positionering	Groei veiligheid en dataverlies
<i>Kans laag</i>	Financiën niet op orde	Groei en huisvesting collectie	Calamiteiten (brand/schade collectie)

STRATEGISCHE RISICO'S

Publieksbereik en positionering

De zichtbaarheid van de collectie en het maatschappelijk bereik van de stichting hangen samen met de aantrekkingskracht van Luchtvaartmuseum Aviodrome als luchtvaartmuseum. Onvoldoende publieksbereik kan leiden tot een verminderde maatschappelijke impact en een beperkter vermogen om fondsen en donaties te verwerven.

Beheersmaatregelen

- Samenwerking met Aviodrome Exploitatie B.V. op marketing en programmering
- Vernieuwing van presentaties en tentoonstellingen
- Inzet van marktonderzoek voor doelgroep analyse en positionering

Groei en huisvesting collectie

Door de omvang van luchtvaartobjecten en de beperkte beschikbare ruimte kan het in de toekomst moeilijker worden om de collectie op een verantwoorde wijze te huisvesten en te beheren.

Positionering mobiel erfgoed

Mobiel erfgoed krijgt in Nederland relatief weinig aandacht in vergelijking met andere erfgoedcategorieën. Hierdoor kunnen knelpunten ontstaan bij regelgeving, financiering en behoud van historisch luchtvaartmateriaal.

Beheersmaatregelen

- Deelname aan sectororganisaties zoals de Nederlandse Federatie Historische Luchtvaart
- Betrokkenheid bij initiatieven via Stichting Mobiele Collectie Nederland
- Actieve bijdrage aan sectorontwikkeling waar mogelijk

OPERATIONELE RISICO'S

Beschikbaarheid van vrijwilligers

Een belangrijk deel van de museale werkzaamheden wordt uitgevoerd door vrijwilligers. De vergrijzing van het vrijwilligersbestand kan op termijn gevolgen hebben voor de continuïteit van activiteiten en kennisoverdracht.

Beheersmaatregelen

- Actief wervingsbeleid voor nieuwe vrijwilligers
- Samenwerking met onderwijsinstellingen voor stages en leerwerkplaatsen
- Verkenning van samenwerking met maatschappelijke organisaties

Veiligheid van collectie en organisatie.

De collectie kan worden bedreigd door calamiteiten zoals brand, wateroverlast, diefstal of andere schade.

Beheersmaatregelen

- Verzekering van de collectie via Aviodrome Exploitatie B.V.
- Periodieke taxatie van verzekerde objecten
- Aanwezigheid van bedrijfshulpverlening en periodieke ontruimingsoefeningen
- Ontwikkeling en actualisatie van calamiteitenplannen

Digitale veiligheid en informatiebeheer

Digitale systemen spelen een steeds grotere rol bij collectiebeheer en bedrijfsvoering. Onvoldoende beveiliging kan leiden tot verlies van gegevens of verstoring van processen.

Beheersmaatregelen

- Gebruik van beveiligde ICT-systemen en cloud-back-ups
- Ondersteuning door de ICT-organisatie van Libéma
- Periodieke aandacht voor digitale veiligheid

COMPLIANCE RISICO'S

Wet- en regelgeving.

De stichting moet voldoen aan diverse wettelijke verplichtingen op het gebied van veiligheid, privacy, erfgoed en governance.

Beheersmaatregelen

- gebruik van expertise van stafafdelingen van Libéma
- toepassing van risicobeheersings- en controlesystemen (RIE)
- periodieke actualisatie door externe partijen

Daarnaast wordt gewerkt aan implementatie van de nieuwe museumnorm die per 1 januari 2026 van kracht wordt.

Herkomst van erfgoed (provenance).

Binnen de museumsector groeit de aandacht voor de herkomst van collectiestukken en de rechtmatigheid van overdracht of schenking.

Beheersmaatregelen

- aandacht voor herkomstonderzoek bij verwerving van objecten
- documentatie van herkomstinformatie in het collectiebeheer

FINANCIËLE RISICO'S

De stichting voert een terughoudend financieel beleid en neemt geen onnodige financiële risico's.

Belangrijke uitgangspunten zijn:

- investeringen worden pas gedaan wanneer middelen beschikbaar zijn
- de stichting maakt geen gebruik van kredietfaciliteiten
- er wordt niet belegd in financiële instrumenten
- activiteiten vinden voor zover mogelijk plaats binnen de eurozone

Hierdoor zijn valuta-, rente- en prijsrisico's beperkt.

SAMENWERKING & PARTNERS

Samenwerking vormt een essentiële pijler onder de organisatie van Luchtvaartmuseum Aviodrome. Door sterke relaties met onderwijsinstellingen, musea en erfgoedpartners weten Luchtvaartmuseum Aviodrome de collectie niet alleen te verrijken, maar ook breder en toegankelijker te maken voor uiteenlopende doelgroepen. Deze partnerschappen maken het mogelijk om kennis te delen, gezamenlijke projecten te ontwikkelen en innovatieve vormen van presentatie en educatie te realiseren.

Met onderwijsinstellingen wordt steeds nauwer samen gewerkt aan het ontwikkelen van educatieve programma's en leeractiviteiten, waarmee wij een nieuwe generatie kennis laten maken met ons erfgoed. Tegelijkertijd versterkt Luchtvaartmuseum Aviodrome via samenwerkingen met andere musea en erfgoedorganisaties de inhoudelijke kwaliteit en zichtbaarheid van de collectie, onder meer door potentiële tentoonstellingen, bruiklenen en kennisuitwisseling.

Aviodrome Exploitatie B.V. speelt een belangrijke ondersteunende rol binnen deze samenwerkingen. Zij faciliteert de publieksontvangst en draagt zorg voor de organisatie en uitvoering van activiteiten, waardoor partnerschappen concreet zichtbaar worden voor onze bezoekers. Denk hierbij aan evenementen, educatieve programma's en publieksactiviteiten die bijdragen aan een aantrekkelijke en toegankelijke beleving.

Daarnaast onderhoud Luchtvaartmuseum Aviodrome waardevolle relaties met diverse partners en sponsoren. Deze samenwerkingen leveren niet alleen een financiële bijdrage, maar zorgen ook voor een bredere maatschappelijke inbedding en versterken het netwerk. Samen met alle partners blijft Luchtvaartmuseum Aviodrome werken aan een duurzame toekomst waarin het luchtvaarterfgoed betekenisvol en toegankelijk blijft voor iedereen.

09

VOORUITBLIK

In het komende jaar geven wij verder uitvoering aan ons beleidsplan, met een sterke focus op educatie, publieksbeleving en het versterken van onze maatschappelijke relevantie. Daarbij zetten wij in op vernieuwing, uitbreiding van ons aanbod en verdieping van de verhalen achter onze collectie.

Een belangrijke ontwikkeling is de opzet van een interactieve kinderrondleiding, gericht op schoolgroepen van groep 1/2 tot en met 4/5. Met deze rondleiding willen wij jonge bezoekers op een speelse en toegankelijke manier kennis laten maken met luchtvaart en techniek. In dit kader participeren wij tevens in Techkwadraat, een landelijk initiatief dat samenwerking stimuleert tussen onderwijs, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties, met als doel techniekonderwijs te versterken en toekomstgericht talent te ontwikkelen.

Binnen onze tentoonstellingen werken wij aan de verdere verrijking van het verhaal van de burgerluchtvaart. Zo wordt de PH-PBA opgenomen in de expositie 100 jaar burgerluchtvaart, waarbij nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan zowel de militaire als civiele inzet van dit bijzondere toestel.

Ook het buitenterrein krijgt een impuls. Wij ontwikkelen een meer samenhangende buitenexpositie met aanvullende informatiepanelen en innovatieve presentatiemiddelen, zoals 360-gradenvideo's van vliegtuigen die normaal gesproken niet toegankelijk zijn voor het publiek. Speciaal voor jongere bezoekers realiseren wij onder de Boeing 747 een kindgerichte presentatie over dit iconische toestel en de bijbehorende ondersteunende middelen, zoals tankauto's en pushback-voertuigen.

Daarnaast werken wij aan de openstelling van de PH-TAR, inclusief een bijbehorende expositie in het Schipholgebouw, en bereiden wij de opening voor van een nieuwe expositie over luchtverkeersleiding. Hiermee verbreden wij het verhaal van de luchtvaart en brengen wij ook de minder zichtbare schakels in de sector onder de aandacht.

Vanaf 2026 wordt, dankzij het Conservator Stipendium, een junior conservator aangesteld. Deze zal zich richten op onderzoek naar de menselijke verhalen achter onze iconische toestellen, waarmee wij onze collectie verder verdiepen en persoonlijker maken voor het publiek.

Op organisatorisch vlak wordt daarnaast verkend hoe wij onze fondsenwerving verder kunnen versterken en actiever partners en financiers kunnen betrekken bij onze ambities. Tot slot worden gesprekken voortgezet met betrekking tot een mogelijke rol rondom de exploitatie van het Nationaal Ruimtevaart Museum. Deze verkenning bevindt zich in een oriënterende fase en sluit aan bij onze bredere ambitie om onze positie binnen het lucht- en ruimtevaartdomein verder te versterken.

In 2025 is gestart met verkenning van de aanpassing van de bestuurlijke structuur van de nadere uitwerking stichting, die naar verwachting In 2026 tot volgende stap in de zal komen. Met deze plannen zetten wij een educatie en ontwikkeling van onze organisatie, waarbij beleving, samenwerking centraal blijven staan.

BIJLAGE 1. OVERZICHT COLLECTIE VERWERVINGEN

Overzicht Schenkingen

3-01-25	Foto's Fokker van bouw- en testvluchten van prototypen.
8-01-25	Origineel vlaggetje van de Uiverrace 1934 + boek van de Rolls Royce fabriek.
8-01-25	2 doosjes met vliegtuigspeldjes, buttons en wings.
8-01-25	Westinghouse boardingpass terminal
13-01-25	Divers DDA-materiaal en vliegtuigmaatschappij posters KLM
13-01-25	Documentatie en dia's van het bouwen van het nieuwe Schiphol.
17-01-25	Boek Zeppelin-Weltfahrten
20-01-25	Geschenken aan de 25-jarige jubilaris van de KLM.
22-01-25	70 Jaar oude oorkonde van de KLM.
24-01-25	Diverse spullen
27-01-25	Album van een KLM-stewardess uit de jaren 1946-1948. + 4 foto's
30-01-25	Diversen + boeken.
31-01-25	Boek Lockheed Service uit de jaren 50.
31-01-25	Diverse penningen en medailles
6-02-25	Foto's en andere documenten.
7-02-25	Spel "Holland-Indië" 1933 van de ERDAL fabriek, Amsterdam.
7-02-25	3 Vlaggen van Schiphol.
10-02-25	Diverse spullen die met Albert Plesman te maken hebben.
12-02-25	Koffer + ticket + foto's van een vlucht van Batavia naar Amsterdam in 1934.
15-02-25	Diverse foto's en plaatjesboeken.
18-02-25	Schilderij van Leentje Linders met een Fokker vliegtuig erop.
21-02-25	Diverse foto's en andere documenten.
24-02-25	Boekje met proefschrift over de ergonomische inrichting van een cockpit.
26-02-25	Model van Van Pelt jaren 30.
27-02-25	Diverse documenten
28-02-25	Diverse boeken, studieboeken Neptune en magazines Airplane.
5-03-25	2 Koffers en een plunjezak van KLM-piloot Svend Steinbeck + 1 boek.
6-03-25	Diverse KLM-bulletins uit de jaren 1946 t/m 1963 en een F27 manual.
9-03-25	Boek met knipsels over ede UIVER vlucht van 1983 + envelop van de foundation.
11-03-25	Doos met boeken,
13-03-25	Diverse certificaten.
25-03-25	Diverse spullen over Schiphol.
26-03-25	Diverse tijdschriften
30-03-25	10 Ordners met ongeveer 5.500 foto's.
1-04-25	Eerste dag envelop weder ingebruikstelling van de PH-PBA 13-11-1998.
4-04-25	Metalen verbanddoos + registratie papier van Luchtmachtbasis Volkel.
15-04-25	Lijst met 2 ELTA bewijsstukken + diverse boeken.
16-04-25	Diverse boeken en wapenschilder van Commodore bij de Kon. Luchtmacht.
18-04-25	Diversen.
21-04-25	Transavia Boeing 737-300 3-zits stoelen.
22-04-25	LP van Jos Cleber - Music Captain, Please
22-04-25	4 Dozen met boeken van Marine Luchtvaart + algemene luchtvaart
24-04-25	Diverse spullen van Air Holland.

28-04-25	Diverse boeken
30-04-25	2 Metalen modellen van de Vickers Wellington + houten Spitfire propeller.
5-05-25	3 Foto's van Albert Plesman.
9-05-25	Diverse boekjes.
13-05-25	Puzzel van de Uiver uit 1934.
15-05-25	Boek De wereld van boven
20-05-25	2 Certificaten van de KLM-evenaarsovergang.
23-05-25	Films, documenten, etc. over de Bijlmerramp.
23-05-25	Fokker overall van Fokker uit de jaren 80
26-05-25	Lijst met foto van een opengewerkte tekening van een Transavia Boeing 737-300
27-05-25	Diverse boeken
29-05-25	2 boeken,
31-05-25	Diverse documenten van de KLM vlieger
1-06-25	2 video banden Prop classics in Europe at work
1-06-25	2 Business items van Martin Air.
5-06-25	Diverse documenten ed over Charles graaf de Lambert
12-06-25	Koffer met documenten uit 1934 van zijn grootvader.
21-06-25	4 Boeken,
25-06-25	Tijdschriften van AAHS Journaal
8-07-25	Diverse papieren en objecten.
19-07-25	Een KLM-sweatshirt en een KLM-overall.
20-07-25	Tijdschriften, Jeppesen VFR manuals en luchtvaartkaarten.
23-07-25	Werktekeningen van de NHI H3 Kolibrie
28-07-25	Diverse glasnegatieven.
30-07-25	Poster Aerochago HI-548ct, Lockheed Constellation C-121C
31-07-25	Diverse objecten.
6-08-25	Diverse Fokker spullen.
12-08-25	50 Dozen met Fokker spullen. Wordt opgehaald.
27-08-25	Uniform BWK, jas+broek+2 dassen (Martinair), 1 das (KLM) en 1 das (SLM)
1-09-25	Een paar persoonlijke bezittingen van Marinus van Meel.
9-09-25	Model KDC10
10-09-25	Een 20tal bladen met vliegtuigplaatjes.
22-09-25	Diverse KLM-spuulletjes van piloot
23-09-25	Diverse Cockpit boekjes.
25-09-25	14 dozen inzake Schiphol
26-09-25	Nationale prestaties gemaakt van 6 lepeltjes in een houder.
26-09-25	Diverse boeken en allerlei uit de vliegerloopbaan van hem.
30-09-25	Waterverftekening van gebouw 1928
1-10-25	Diverse boeken
4-10-25	Pet en 3 bordjes van Schiphol.
5-10-25	Diverse spullen van Fokker en KLM.
17-10-25	Diversen.
21-10-25	Boek over Koolhoven.
22-10-25	Plaatjesboek en een model van de Pou du Ciel uit 1935.
24-10-25	Tegel voedseldropping mei 1945
24-10-25	Houten model van een Koolhoven FK.52
1-11-25	Diverse handboeken van Linktrainers uit de jaren 40 en 50.
2-11-25	Diverse boeken, tijdschriften en personeelsdocumenten van Fokker.

11-11-25	Negatieven van Schiphol die met de luchthaven te maken heeft.
12-11-25	Nalatenschap met boeken/tijdschriften + diverse objecten.
19-11-25	Ongeveer 100 ansichtkaarten van voor 1940 van de KLM Foto Technische Dienst
30-11-25	Album met oude foto's van vliegtuigen.
2-12-25	Diverse postzegelenvelopen.
3-12-25	5 Modellen
4-12-25	4X Engineering Guide F.27 en F.28 + een klein model van de F.16
7-12-25	Speldje met een afbeelding van een Avro 707b vliegtuig.
5-12-26	KLM-sierkruik 1919-1959 van Herman Jansen Distillers, Schiedam.

**BIJLAGE 2. SAMENSTELVERKLARING
VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**

BIJLAGE 3. JAARREKENING

Stichting Collectie Aviodrome
te 's-Hertogenbosch

Stichting Collectie Aviodrome te 's-Hertogenbosch

Rapport inzake
jaarstukken 2025

Inhoud

Accountantsrapportage	3
Samenstellingsverklaring van de accountant	4
Algemeen	5
Jaarrekening	9
Balans per 31 december 2025	10
Staat van baten en lasten over 2025	11
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	12
Toelichting op de balans per 31 december 2025	16
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2025	19

Accountantsrapportage

Stichting Collectie Aviodrome
te 's-Hertogenbosch

Samenstellingsverklaring van de accountant

Algemeen

1. Doelstelling, Visie & Missie

1.1 Statutaire doelstelling

- De Stichting heeft ten doel het behoud, het beheer, de uitbreiding en de verbetering van de collectie vliegtuigen die het Nederlandse luchtvaarterfgoed vertegenwoordigt, het stimuleren van het besef van de historie van de burgerluchtvaart in Nederland en de belangstelling hiervoor, alsmede al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn, met inachtneming van het bepaalde onder punt 2.
- De Stichting beoogt als museum te voldoen aan de volgende definitie van de International Council of Museums (ICOM): “Een museum is een permanente instelling zonder winstoogmerk, in dienst van de samenleving, gericht op het onderzoeken, verzamelen, bewaren, interpreteren en tentoonstellen van materieel en immaterieel erfgoed. Musea zijn openbaar, toegankelijk en inclusief en bevorderen diversiteit en duurzaamheid. Ze werken en communiceren ethisch, professioneel en met participatie van gemeenschappen. Musea bieden een verscheidenheid aan ervaringen met het oog op educatie, genoeg, reflectie en kennisuitwisseling.”.

1.2 Visie

De Stichting stelt zich ten doel nationaal en internationaal de belangrijkste museale instelling te zijn waar de historische Nederlandse burgerluchtvaart en ruimtevaart in al haar facetten centraal staat. De aard, kwaliteit en omvang van de collectie is uniek binnen Nederland. De Stichting wil daartoe de onafhankelijke museale basis zijn en blijven van Luchtvaartmuseum Aviodrome. De Stichting heeft de exploitatie uitbesteed aan Aviodrome Exploitatie B.V. in ruil voor de dekking van de kosten voor organisatie, beheer, behoud en restauratie. Voor acquisitie genereert het zelfstandig fondsen.

1.3 Missie

De Stichting is een nationaal erkend museum dat zich richt op het verzamelen, restaureren, conserveren en op een vooruitstrevende wijze presenteren van de materiële getuigenissen van de Nederlandse burgerluchtvaart, luchtvaartindustrie, luchtvaarthistorie en ruimtevaart ten dienste van de gemeenschap. Het behoort daarmee tot de top van de luchtvaartmusea in Europa.

De Stichting draagt de zorg voor de grootste en belangrijkste verzameling (nationale) luchtvaart gerelateerde historische objecten in Nederland en is daarmee een fundamenteel onderdeel van de Nederlandse erfgoedinstellingen. De Stichting wil zoveel mogelijk belangrijke objecten en de kennis daarover delen met bezoekers van het museum, belanghebbenden, geïnteresseerden in het algemeen, onderwijs gerelateerde bezoekers en onderzoekers.

2. Governance

De voorzitter van het bestuur is samen met de Penningmeester/secretaris verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de organisatie. De afspraken over verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn opgenomen in de statuten van Stichting Collectie Aviodrome.

2.1 Bestuur

De Stichting wordt bestuurd door een onbezoldigd bestuur. Het bestuur bestaat conform de statuten uit vier (4) leden, te weten een bestuurder A (benoemd door de Gemeente Lelystad), een bestuurder B (benoemd door Schiphol Nederland B.V.), een bestuurder C (benoemd door Aviodrome Exploitatie B.V.) en een bestuurder D (benoemd door Libéma Exploitatie B.V.).

In 2025 bestond het bestuur daarmee uit de volgende vier (4) leden:

- de heer Peter Nijhof, bestuurder A;
- de heer Peter Friso van der Werf, bestuurder B;
- de heer Roy Ymker, bestuurder C en secretaris/penningmeester;
- mevrouw Marianne van der Lelie, bestuurder D en voorzitter.

De heer Jan Eerkes is gestopt in 2025 met de bestuursfunctie in Stichting Collectie Aviodrome. Peter Friso van der Werf volgt hem op in de functie van bestuurder B per 20 januari 2025.

De leden van het bestuur treden af volgens een door het bestuur opgemaakt rooster van aftreden met inachtneming van een zittingsduur van drie (3) jaar. Aftredende leden van het bestuur zijn terstond herbenoembaar, met maximaal tweemaal de mogelijkheid tot herbenoeming.

Het bestuur is in 2025 driemaal bijeengekomen. In het Bestuursverslag staat een opgave van de hoofd- en nevenfuncties van de bestuursleden.

2.2 Verantwoording

Het bestuur van Stichting Collectie Aviodrome bestaat uit een aantal onafhankelijke leden en een aantal leden dat bij het Luchtvaartmuseum Aviodrome betrokken partijen vertegenwoordigt. Bij de samenstelling van het bestuur is rekening gehouden met kennis, expertise, netwerk en belangen. De bestuurders hebben in geen enkele vorm belangen in de Stichting.

Het bestuur kent de Governance Code Cultuur en past deze toe. De Governance Code Cultuur is een instrument voor goed bestuur en toezicht in de cultuursector. De code bestaat uit negen principes. Deze principes omvatten het gehele besturingsproces: beleid, uitvoering, toezicht en verantwoording. Aviodrome past de principes en aanbevelingen toe van de Governance Code Cultuur en licht toe indien het daarvan afwijkt.

2.3 Verbonden partijen

In 2024 is Stichting Collectie Aviodrome mede-bestuurder geworden van Fokker Heritage Trust. Daarmee is vanaf dat moment sprake van een verbonden partij in bestuurlijke zin. Eventuele transacties vinden plaats onder marktconforme voorwaarden en worden separaat verantwoord indien materieel van aard.

2.4 Museumregistratie

Na de overname van het vastgoed en de overige activa van Aviodrome door Aviodrome Vastgoed B.V. in 2012 diende de museumstatus opnieuw aangevraagd te worden. De nieuwe museumstatus is in december 2015 toegekend.

2.4 ANBI-status

Stichting Collectie Aviodrome heeft de ANBI-status (“Algemeen Nut Beogende Instelling”). Dit impliceert onder andere dat donateurs voor hun giften aan de Stichting Collectie Aviodrome bij de opgave van hun inkomstenbelasting, mits zij daarvoor aan alle voorwaarden voldoen, giftenaftrek kunnen krijgen.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2025

Bedragen in euro

(Opmaak balans na resultaatbestemming)

		<u>31 december 2025</u>	<u>31 december 2024</u>
		€	€
ACTIVA			
<i>Vaste activa</i>			
Materiële vaste activa	(1)	-	-
<i>Vlottende activa</i>			
Vorderingen	(2)	51.706	42.496
Liquide middelen	(3)	423.253	318.137
		<u>474.959</u>	<u>360.633</u>
 PASSIVA			
<i>Reserves en fondsen</i>			
<i>Reserves</i>			
- Bestemmingsreserve	(4)	7.000	7.000
- Overige reserve	(5)	388.248	279.070
<i>Fondsen</i>			
- Bestemmingsfonds	(6)	55.000	50.000
<i>Vlottende passiva</i>			
- Schulden	(7)	24.711	24.563
		<u>474.959</u>	<u>360.633</u>

Staat van baten en lasten over 2025

Bedragen in euro

	2025	2024
	€	€
Baten:		
- Baten uit eigen fondswerving (8)	128.976	89.123
TOTAAL BATEN	<u>128.976</u>	<u>89.123</u>
Lasten:		
- Besteed aan doelstellingen (9)	-10.044	-31.947
- Werving baten		
- Lasten fondswerving	-	-
- Lasten uit beleggingen	-	-
- Beheer en administratie		
- Lasten beheer en administratie	-4.754	-4.527
TOTAAL LASTEN	<u>-14.798</u>	<u>-36.474</u>
RESULTAAT	<u>114.178</u>	<u>52.649</u>
	2025	2024
Toevoeging/onttrekking		
- bestemmingsreserve	-	-
- overige reserve	109.178	47.362
- bestemmingsfonds	5.000	5.287
	<u>114.178</u>	<u>52.649</u>

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Activiteiten

Stichting Collectie Aviodrome, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 56790694, statutair gevestigd te 's-Hertogenbosch, is opgericht op 24 december 2012. De activiteiten van de Stichting vinden plaats op het adres Pelikaanweg 50 te Lelystad. Stichting Collectie Aviodrome (hierna: 'de Stichting') heeft ten doel het behoud, het beheer, de uitbreiding en de verbetering van de collectie vliegtuigen die het Nederlandse luchtvaartvergoed vertegenwoordigt, het stimuleren van het besef van de historie van de burgerluchtvaart in Nederland en de belangstelling hiervoor, alsmede al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De Stichting beoogt als museum te voldoen aan de volgende definitie van de International Council of Museums (ICOM): " Een museum is een permanente instelling zonder winstoogmerk, in dienst van de samenleving, gericht op het onderzoeken, verzamelen, bewaren, interpreteren en tentoonstellen van materieel en immaterieel erfgoed. Musea zijn openbaar, toegankelijk en inclusief en bevorderen diversiteit en duurzaamheid. Ze werken en communiceren ethisch, professioneel en met participatie van gemeenschappen. Musea bieden een verscheidenheid aan ervaringen met het oog op educatie, genoegen, reflectie en kennisuitwisseling."

De Stichting heeft niet ten doel het maken van winst.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de door het bestuur gekozen en hierna weergegeven grondslagen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

Bepaalde in 2012 door Aviodrome Vastgoed B.V. aangekochte activa (o.a. inventaris en delen van de collectie) zijn door Aviodrome Vastgoed B.V. om niet in bruikleen gegeven aan Stichting Collectie Aviodrome. Stichting Collectie Aviodrome heeft deze activa vervolgens om niet in bruikleen gegeven aan Aviodrome Exploitatie B.V. De bruikleenovereenkomsten zijn aangegaan voor de duur van minimaal 25 jaar, ingaande op 30 mei 2012, tot wederopzegging.

Stichting Collectie Aviodrome is verplicht als een goed huisvader voor de bruikleen te zorgen, deze goed te onderhouden, deze slechts in overeenstemming met de bestemming te gebruiken, en deze bij het einde of opzegging van de bruikleenovereenkomst onmiddellijk aan Aviodrome Vastgoed B.V. terug te geven.

De ontvangen schenkingen aan Stichting Collectie Aviodrome ten behoeve van de collectie zijn om niet verkregen en zijn in eigendom van de Stichting.

Activa welke worden verkregen uit donaties in natura en om niet in bruikleen worden gegeven aan Aviodrome Exploitatie B.V., worden in afwijking van RJ 640.204 niet gewaardeerd tegen de reële waarde. Ook in natura verkregen activa waarvan de reële waarde niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, worden niet gewaardeerd. Uit hoofde hiervan worden de activa uit donaties in natura gewaardeerd 'om niet'.

In het geval dat activa zijn verkregen uit een schenking of nalatenschap, worden de baten verwerkt in de staat van baten en lasten en de activa geactiveerd onder de materiële vaste activa. De baten verkregen uit een nalatenschap of schenking worden via de bestemming van het saldo van baten en lasten toegevoegd aan een bestemmingsreserve. Aan de bestemmingsreserve wordt jaarlijks via de bestemming van het saldo van baten en lasten een bedrag onttrokken naar rato van de afschrijvingen op het materieel vast actief.

Bij de berekening van de afschrijvingen worden de volgende percentages van de aanschaffingswaarde gehanteerd:

Andere vaste bedrijfsmiddelen	0% / 10% / 20%
Onderhanden investeringen	0%

Alle kosten, gemaakt tijdens de duur van de bruikleenovereenkomsten aan en ten behoeve van de in bruikleen verkregen activa, zijn en komen voor rekening van Aviodrome Exploitatie B.V. en zullen door Aviodrome Exploitatie B.V. op eerste verzoek worden voldaan.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Eigen vermogen

Reserves en fondsen

Het eigen vermogen van Stichting Collectie Aviodrome wordt ingedeeld in verschillende reserves en fondsen. Jaarlijks wordt het resultaat door het bestuur bestemd.

- Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserves hebben betrekking op dat deel van het eigen vermogen dat door het bestuur is afgezonderd voor een speciaal doel. In de toelichting op de balans worden de bedragen en de beperkte doelbestemming van iedere bestemmingsreserve vermeld.

- Overige reserves

Naast de bestemmingsreserves heeft het bestuur een reserve doelstelling afgezonderd. Dit deel is vrij besteedbaar en zal worden aangewend ten gunste van de doelstellingen van de stichting.

- Bestemmingsfonds

Bestemmingsfondsen hebben betrekking op het deel van het eigen vermogen waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven. In de toelichting op de balans worden de bedragen en de beperktere bestemming vermeld.

Kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten

Onder baten uit eigen fondswerving wordt verstaan de opbrengsten uit:

- donaties en giften,
- sponsoring;
- nalatenschappen,
- loterijbijdrage

Donaties en sponsoring in natura

Indien de reële waarde in het economisch verkeer in Nederland van donaties en sponsoring in natura, redelijkerwijs te bepalen is, worden deze opgenomen als donaties en giften. Uitzondering hierop zijn om niet in bruikleen gegeven activa. Deze leiden per saldo niet tot economische voordelen voor Stichting Collectie Aviodrome en worden om die reden in afwijking van RJ 640.204 niet gewaardeerd.

Sponsoring

Bijdragen die zijn ontvangen van sponsors, zijnde bijdragen waar geen evenredige tegenprestatie voor de geleverde goederen of diensten tegenover staat, worden verantwoord als baten uit eigen fondsenwerving.

Nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden in de staat van baten en lasten verwerkt in het verslagjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De omvang van baten uit een nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als, op grond van het stadium waarin de afhandeling van een nalatenschap zich bevindt, een redelijke schatting van de ontvangst kan worden gemaakt.

Indien baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede bedragen via de resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserves respectievelijk bestemmingsfondsen.

Loterijbijdrage

Baten uit loterijbijdrage worden in de staat van baten en lasten verwerkt in het verslagjaar waarop het betrekking heeft en een redelijke schatting van de ontvangst kan worden gemaakt. De baten van de loterijtickets worden in de jaarrekening verantwoord na saldering met de inkoopkosten, waardoor het nettoresultaat als baten wordt opgenomen.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Aanschaffingen uit hoofde van sponsoring en donaties worden verwerkt in het resultaat op het moment dat deze aanschaffingen zich voordoen.

Kosten die niet voor rekening van Stichting Collectie Aviodrome komen, worden niet verwerkt in de staat van baten en lasten. Alle kosten, gemaakt tijdens de duur van de bruikleenovereenkomsten aan en ten behoeve van de in bruikleen verkregen activa, zijn en komen voor rekening van Aviodrome Exploitatie B.V. en zullen door Aviodrome Exploitatie B.V. op eerste verzoek worden voldaan.

Alle andere kosten, zoals alle kosten tot behoud en verbetering van de in bruikleen verkregen activa, komen eveneens voor rekening van Aviodrome Exploitatie B.V. indien deze kosten door Aviodrome Exploitatie B.V. zonder voorafgaande instemming van Aviodrome Vastgoed B.V. en Stichting Collectie Aviodrome worden gemaakt, zonder dat zulks aan Aviodrome Exploitatie B.V. bij het einde van de bruikleenovereenkomst recht geeft tot verrekening.

Aviodrome Exploitatie B.V. zal de in bruikleen verkregen activa voor haar rekening verzekeren en gedurende de looptijd van de bruikleenovereenkomsten verzekerd houden tegen de risico's van brand, diefstal, vernieling en overige schade en een aansprakelijkheidsverzekering afsluiten ten gunste en genoegen van Stichting Collectie Aviodrome. Aviodrome Vastgoed B.V. en Stichting Collectie Aviodrome zullen als medeverzekerden op beide polissen worden opgevoerd en zullen jaarlijks een kopie van de verzekeringspolissen ontvangen.

Toelichting op de balans per 31 december 2025

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Bepaalde in 2012 door Aviodrome Vastgoed B.V. aangekochte activa (o.a. inventaris en delen van de collectie) zijn door Aviodrome Vastgoed B.V. om niet in bruikleen gegeven aan Stichting Collectie Aviodrome. Stichting Collectie Aviodrome heeft deze activa vervolgens om niet in bruikleen gegeven aan Aviodrome Exploitatie B.V. De bruikleenovereenkomsten zijn aangegaan voor de duur van minimaal 25 jaar, ingaande op 30 mei 2012, tot wederopzegging.

2. Vorderingen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Nog te factureren bedragen	45.686	42.496
Overige vorderingen	4.657	-
Omzetbelasting	1.363	-
	<u>51.706</u>	<u>42.496</u>

Een voorziening dubieuze debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

3. Liquide middelen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
ABN AMRO Bank N.V.	422.788	317.672
Kas	465	465
	<u>423.253</u>	<u>318.137</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

PASSIVA

Reserves en fondsen	Stand 01/01/2025	Toename 2025 via resultaatbestemming	Afname 2025 via resultaatbestemming	Stand 31/12/2025
Bestemmingsreserve	7.000	5.543	5.543	7 000
Overige reserve	279.070	109.178	-	388 248
Totaal	286 070	114.721	5.543	395 328

4. Bestemmingsreserve

In 2025 is bestemmingsreserve aangevuld tot €7.000 en ziet toe op terugkerende kosten (zuurvrije mappen ten behoeve van het archief en licenties Atlantis)

5. Overige reserve

Deze reserve is vrij besteedbaar en zal worden aangewend ten gunste van de doelstellingen van Stichting Collectie Aviodrome

6. Bestemmingsfonds

Door derden is voor toekomstige investeringen in de collectie een specifieke bestemming gegeven.

	Stand 01/01/2025	Toename 2025 via resultaatbestemming	Afname 2025 via resultaatbestemming	Stand 31/12/2025
Civiele Historische vliegtuigen *	50.000	-	-	50.000
Expositie Aviodrome	-	-	-	-
Restauratie Fokker S4 **	-	5.000	-	5.000
Totaal	50.000	5.000	-	55 000

* Betreft een jaarlijkse gift van € 10.000 verkregen vanaf 2020 voor verwerving, restauratie of operatie van civiele historische vliegtuigen

** Betreft een schenking voor restauratie van Fokker S4

7. Schulden

	31-12-2025	31-12-2024
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	€	€
Crediteuren	20.006	2.392
Overige schulden	€	€
Accountantskosten	4.600	4.400
Nog te ontvangen facturen	105	16 785
Omzetbelasting	-	986
	4 705	22 171

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Bruikleenovereenkomst

Aviodrome Vastgoed B.V geeft haar Collectie om niet in bruikleen aan Stichting Collectie Aviodrome. Stichting Collectie Aviodrome geeft haar Collectie om niet in bruikleen aan Aviodrome Exploitatie B.V.

Aviodrome Vastgoed B.V is ermee bekend en akkoord dat Stichting Collectie Aviodrome de bruikleen op haar beurt in bruikleen zal geven aan Aviodrome Exploitatie B.V

Deze bruikleenovereenkomsten zijn aangegaan voor minimaal 25 jaar, ingaande 30 mei 2012, tot wederopzegging.

Stichting Collectie Aviodrome is verplicht als een goed huisvader voor de bruikleen te zorgen, deze goed te onderhouden, deze slechts in overeenstemming met de bestemming te gebruiken, en deze bij het einde of opzegging van de bruikleenovereenkomst onmiddellijk aan Aviodrome Vastgoed B.V terug te geven.

Alle kosten, gemaakt aan en ten behoeve van de bruikleen en tijdens de duur van de bruikleenovereenkomst, zijn en komen voor rekening van Stichting Collectie Aviodrome en zullen door Stichting Collectie Aviodrome op eerste verzoek worden voldaan.

Alle andere kosten, zoals alle kosten tot behoud en verbetering van de bruikleen zijn eveneens voor rekening van Stichting Collectie Aviodrome indien deze kosten door Stichting Collectie Aviodrome zonder voorafgaande instemming van Aviodrome Vastgoed B.V worden gemaakt, zonder dat zulks aan Stichting Collectie Aviodrome bij het einde van de bruikleenovereenkomst recht geeft tot verrekening met Aviodrome Vastgoed B.V

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2025

8. Baten uit eigen fondswerving

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Opbrengst loterijen	122.146	70.838
Donaties en giften	6.610	10.075
Overige opbrengsten	220	8.210
	<u>128.976</u>	<u>89.123</u>

9. Besteed aan doelstellingen

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
Uitgave inzake Project Sneller dan het geluid	-	9.881
Uitgave inzake terugkerende kosten	5.544	6.630
Uitgave inzake Collectie-uitbreiding	-	-
Uitgave inzake Expositie Aviodrome	-	4.713
Overige bestedingen aan doelstellingen	4.500	10.723
	<u>10.044</u>	<u>31.947</u>

Stichting Collectie Aviodrome
te 's-Hertogenbosch

Overige toelichtingen

Personeelsleden

Bij de Stichting waren in 2025 geen werknemers werkzaam.
De Stichting wordt bestuurd door een onbezoldigd bestuur.

Ondertekening jaarrekening voor akkoord

's-Hertogenbosch, 18 juni 2026

P. Nijhof
(Gemeente Lelystad)

ME van der Lelie (bij volmacht)

P.F. van der Werf
(Schiphol Nederland B.V.)

R. Ymker
(Aviodrome Exploitatie B.V.)

M. van der Lelie
(Libéma Exploitatie B.V.)

ME van der Lelie